

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

לפני כבוד השופטת איריס אילוטוביץ' סגל

מבקש

אליעזר שוורץ

ע"י ב"כ עו"ד ליאור חאיק

נגד

משיבה

הראל חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד דרור סברנסקי ועו"ד אריאל בן שימול
ממשרד אגמון עם טולצ'ינסקי

פסק דין

הסתלקות (לא מתוגמלת)

לפניי בקשה להסתלקות (לא מתוגמלת) של המבקש מבקשתו לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה מכוח סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן בהתאמה: **בקשת ההסתלקות**, **בקשת האישור** ו-**החוק**).

בקשת האישור נסבה על טענת המבקש כי המשיבה שיגרה דברי פרסומת ("ספאס") לנמענים רבים, לרבות למבקש עצמו, מבלי שקיבלה את הסכמתם המפורשת מראש ובכתב, ובכך הפרה את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: **חוק התקשורת**) ואת הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: **חוק הפרטיות**).

תמצית הרקע ובקשת האישור

1. ביום 25.3.2025 הגיש מר אליעזר שוורץ (להלן: **המבקש**) את בקשת האישור כנגד הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: **המשיבה**). בקשת האישור ייחסה למשיבה שיגור דברי פרסומת (מסרוניס/הודעות) לטלפונים ניידים של נמענים, מבלי שקיבלה את הסכמתם המפורשת מראש ובכתב, תוך הפרה בוטה וחמורה של הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת וחוק הגנת הפרטיות. המבקש טען כי מדובר בהתנהלות רוחבית ושיטתית של המשיבה.

2. **הגדרת חברי הקבוצה** – בבקשת האישור הגדיר המבקש את חברי הקבוצה אשר בשמה מבוקש להגיש את התובענה הייצוגית כנגד המשיבה כך (ראו סעיף 47 לבקשת האישור):

"כל אדם שגלש באתר האינטרנט של המשיבה ואשר התעניין ברכישת ביטוח נסיעות לחו"ל (בין אם רכש אותו ובין אם לא) וקיבל דבר פרסומת אשר שוגר על ידי המשיבה בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, לרבות מבלי שנתן הסכמתו המפורשת לכך וזאת בתקופה שקדמה להגשת בקשה זו ועד ליום מתן פסק דין חלוט בתובענה שבנדון".

ההגדרה מתייחסת לתקופה של שבע השנים האחרונות שקדמה להגשת הבקשה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

3. **הנזק הנטען** – לטענת המבקש, בשל התנהלות המשיבה נגרמו לו ולחברי הקבוצה נזקים אישיים בלתי ממוניים המוערכים בסך של 100 ₪ לכל דבר פרסומת ששוגר שלא כדין. סכום התביעה הייצוגית המשוער הוערך על ידי המבקש בסך של כ-10,000,000 ₪.

לשם הנוחות להלן טבלה המציגה את גובה הנזק שהוערך כי נגרם לקבוצה וגובה סכום התובענה האישית:

גובה הנזק לקבוצה, כפי שהוערך על ידי המבקש:	כ-10,000,000 ₪
סכום התובענה האישית:	100 ₪ לכל דבר פרסומת

4. ביום 3.4.2025 הגישה המשיבה את תשובתה לבקשת האישור. המשיבה התנגדה לבקשת האישור וטענה כי יש לדחותה בעיקר מהטעמים הבאים:

4.1. **העדר עילה אישית ותום לב** – המבקש נעדר עילת תביעה אישית, שכן ההודעה שקיבל לא הייתה דבר פרסומת אלא חלק ממשא ומתן לרכישת ביטוח נסיעות לחו"ל. המבקש אף נתן הסכמה לקבלת דברי פרסומת בעת רכישת ביטוח חיים בשנת 2022, ולא עשה שימוש באפשרות הסרה ("הסרה") שהוצעה לו. נטען כי המבקש פעל בחוסר תום לב קיצוני וניסה לנצל לרעה את מנגנון התובענה הייצוגית;

4.2. **העדר הטעיה/פרסומת** – ההודעה שנשלחה למבקש לא הייתה דבר פרסומת, אלא מידע שירותי שהוצג במהלך משא ומתן. המשיבה טענה כי ההודעות נשלחו רק למי שנתן הסכמה, או למי שלא התנגד במפורש;

4.3. **העדר נזק וקשר סיבתי** – המבקש לא הוכיח נזק כלשהו, ממוני או לא ממוני, ואין קשר סיבתי בין ההודעה לבין נזק כלשהו. נטען כי הנזק הנטען (פגיעה באוטונומיה, טרדה) הוא מלאכותי וחסר משמעות במקרה זה;

4.4. **העדר הומוגניות בקבוצה** – בקשת האישור אינה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. קיימת שונות מהותית בין חברי הקבוצה הנטענת בשאלות כמו מתן הסכמה, שימוש באפשרות הסרה, ואופי ההודעות שקיבלו;

4.5. **לא הדרך היעילה וההוגנת** – בהתחשב באופי הסובייקטיבי והפרטני של השאלות, תובענה ייצוגית אינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

5. ביום 16.11.2025 הגיש המבקש את תגובתו לתשובת המשיבה.

6. ביום 30.11.2025 התקיימה ישיבת קדם משפט לפניי (להלן: **הדיון**). במהלך הדיון, ולאחר שהועלו על-ידי בית המשפט הערות לעניין הקשיים העובדתיים והמשפטיים הכרוכים בניהול התובענה כייצוגית, ובפרט בנוגע לזהות התובע הייצוגי (נוכח מסמך עליו חתם בשנת 2022) והשאלה האם ההודעה שנשלחה היא דבר פרסומת, הודיע המבקש כי ישקול את המשך ניהול ההליך והודעה בעניין תימסר לבית המשפט בתוך 14 ימים.

ב"כ המשיבה הסכימו במהלך הדיון, כי ככל שהמבקש לא יעמוד על המשך ניהול התובענה ויבקש להסתלק, המשיבה לא תעמוד על הוצאות וכן יינתן פטור מתשלום המחצית השנייה של אגרת בית המשפט.

בקשת ההסתלקות

7. ביום 11.1.2026, הוגשה בקשת הסתלקות (בלתי מתוגמלת) על ידי המבקש. המבקש ובא כוחו צירפו תצהירים מהם עולה כי לא קיבלו כל טובת הנאה בגין ההסתלקות, במישרין או בעקיפין, מהמשיבה או מטעמה.

8. מבקשת ההסתלקות עולה כי בעקבות הצעת בית המשפט במהלך הדיון, ולאחר ששקל בנושא, החליט המבקש כי אין טעם להמשך ניהול התביעה כייצוגית.

הצדדים הסכימו למעשה כי המבקש יסתלק מבקשת האישור ללא צו להוצאות; תביעתו האישית תידחה והמבקש יקבל פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. המשיבה אף הסכימה, לפני משורת הדיון, להשיב למבקש מחצית האגרה הראשונה ששילם בסך של 3,200 ₪.

דיון והכרעה

9. בסעיף 16 לחוק ובתקנה 11 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010 (להלן: **התקנות**) נקבעו ההוראות להסדרת ההליך של הסתלקות מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית.

בהוראות אלה נקבע, בין היתר, כי בניגוד לתביעה רגילה, הסתלקות מבקשת אישור או מתובענה ייצוגית דרושה אישור של בית המשפט, אשר יבחן האם ההסתלקות נובעת ממניעים לגיטימיים.

10. בספרם של אביאל פלינט, חגי ויניצקי **תובענות ייצוגיות**, 693-695 (2017) סווגו בקשות ההסתלקות לשתי קבוצות:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

האחת, מוגשת כאשר סיכויי הצלחת בקשת האישור הם נמוכים;

השנייה היא בקשה להסתלקות מתוגמלת:

"עקרונית ישנם שני סוגי הסתלקויות. האחד קשור לסיכויי הצלחה נמוכים. בקשת הסתלקות שכזאת מוגשת בדרך כלל לאחר קדם המשפט הראשון שבו העיר בית המשפט את הערותיו בדבר סיכויי התביעה, ולעתים היא נעשית גם לאחר הגשת תשובת הנתבע לבקשת האישור, שממנה למדו מייצגי הקבוצה כי העריכו את המצב העובדתי או המשפטי בצורה שגויה. ככלל, הסתלקות שכזאת אינה מעוררת קושי מיוחד. מייצגי הקבוצה אינם מקבלים כל גמול או טובת הנאה בגין ההסתלקות, וגם חברי הקבוצה אינם ניזוקים ממנה, אלא דווקא מרוויחים ממנה, שכן לו בקשת האישור הייתה נדחית לגופה, הדבר היה עלול למנוע מחברי קבוצה אחרים להגיש בקשת אישור מבוססת יותר מזו שנדחתה. לעומת זאת, מאחר שהסתלקות אינה מקימה מעשה בית דין, ייתכן שבעתיד תוגש בקשת אישור מבוססת יותר, אשר תוכל להועיל לחברי הקבוצה. לכן כאשר בקשת הסתלקות מוגשת בשל סיכויי הצלחה נמוכים, היא אינה מצריכה דיון מיוחד של בית המשפט, לא כל שכן הפעלת מנגנונים המיועדים לחפש תובע ייצוגי אחר במקום המסתלק, שהרי אם בקשת האישור אינה מגלה עילה, לשם מה יחפש בית המשפט תובע אחר להליך שתוצאתו ידועה מראש? סוג ההסתלקות השני הוא הסדר הסתלקות בגדרו מבוקשת טובת הנאה זו או אחרת למייצגי הקבוצה. בקשות מסוג זה מכונות "הסתלקות מתוגמלת"..."

ברי כי בענייננו המדובר בבקשת הסתלקות מהסוג הראשון – בקשת הסתלקות בשל סיכויי הצלחה נמוכים.

אחד מן התנאים להיעתרות לבקשת אישור הוא כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין (ראו סעיף 8(א)(2) לחוק).

כפי שהובהר על ידי בית המשפט בדיון, בקשת האישור מעלה קשיים הן ברמה העובדתית הן ברמה המשפטית – בין היתר בנוגע לזהות התובע הייצוגי (נוכח מסמך עליו חתם בשנת 2022 עת רכש ביטוח חיים), לשאלת סיווג ההודעה כ"דבר פרסומת" ולשאלת הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת. משכך מקובלת עליי עמדת הצדדים, שלפיה ניהול תובענה בדרך של תובענה ייצוגית אינה הדרך הראויה לבירור המחלוקות שביניהם כפי שהובאו בבקשת האישור.

11. כידוע, הסתלקות המבקש הייצוגי אינה יוצרת מעשה בית דין (ראו ע"א 8114/14 מרקיס מוצרי ייעול בע"מ נ' סונוול ישראל בע"מ, פסקה 22 (5.8.2018); אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא, 62 (2011)).

אשר לבקשת המשיבה "שהתביעה האישית של המבקש תידחה" – ספק בעיני אם זה הוא המינוח הנכון שיש לעשות בו שימוש. מבחינת ציר הזמן – בקשת ההסתלקות הוגשה בטרם נעתרה בקשת האישור ואנו מצויים בפרוזדור הליך התובענה הייצוגית וטרם הכניסה לטרקלין. דה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

פקטו, אין בנמצא כל תביעה משזו כאמור טרם אושרה. ודוק, בקשת האישור אינה כוללת את התביעה האישית של התובע המייצג. התובע המייצג, כשמו כן הוא – נציג של הקבוצה וחלק ממנה. עם אישור הבקשה אזי המבקש הופך להיות חלק מהקבוצה התובעת, כאשר הייחוד של המבקש הוא היותו המייצג בה. התביעה האישית של התובע המייצג אינה מתנהלת בד בבד לתביעה הקבוצתית, אלא היא חלק אינטגרלי מהתובענה הייצוגית עצמה. אך כאמור, טרם הגענו לשלב הזה שהוא כבר הטרקלין. דברים דומים נאמרו על ידי גם בת"צ 407-01-23 אורפז נ' חברת מוסדות חנוך, תרבות ושיקום שכונות בתל-אביב (30.12.2024).

סבורתני כי נכון יהיה במקרים המתאימים לאשר את בקשת ההסתלקות, תוך קביעה כי המבקש יהיה מנוע מלהגיש תובענה (מכל סוג שהוא) כנגד המשיבה באותו העניין בשנית, וזאת בשונה מיתר חברי הקבוצה.

התוצאה

12. בנסיבות העניין, וכאשר אין חשש לפגיעה בקבוצה הנטענת – שכן תוצאת ההסתלקות אינה מהווה "מעשה בית דין" כלפי הקבוצה, ניתן בזאת תוקף להסכמות הצדדים בנוגע להסתלקות המבקש מבקשת האישור וזאת ללא צו להוצאות.

הבקשה לאישור התובענה הייצוגית כנגד המשיבה נמחקה. המבקש מנוע מלהגיש תובענה (מכל סוג שהוא) כנגד המשיבה באותו עניין בשנית.

13. בשל העובדה שהצדדים השכילו להגיע להסכמות בנוגע להסתלקות המבקש בשלב מוקדם יחסית של ההליך, מצאתי ליתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה.

כמו כן, ניתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים שלפיה המשיבה תשלם למבקש סכום של 3,200 ₪ על חשבון סכום האגרה הראשונה שכבר שילם המבקש, וזאת בתוך 14 ימים ממועד החלטה זו והכל בהתאם להסכמות הצדדים כפי שפורטו בבקשת ההסתלקות.

14. בנסיבות העניין, סבורתני שאין צורך בביצוע פעולות לאיתור מבקש או בא כוח חלופי. כך גם לא מצאתי לנכון לתת הוראות על פי הוראת סעיף 16(ד)(1) לחוק והוראת תקנה 11(ב) לתקנות (פרסום ההודעה).

15. לשם הנוחות להלן טבלה המאגדת את קביעותיו של בית המשפט בפסק הדין:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

כן	האם ניתן אישור להסדר ההסתלקות הלא מתוגמלת?
כן	האם ניתן פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה?
לא עם זאת, הוסכם על הצדדים כי המשיבה תשלם למבקש סך של 3,200 ₪ בגין האגרה שכבר שולמה על ידי המבקש	האם הושבה למבקש חלקה הראשון של האגרה?
כן	האם הוגשו תצהירי הסתלקות של המבקש ובא כוחו מהם עולה כי לא קיבלו במישרין או בעקיפין מהמשיבה או מי מטעמה כל טובת הנאה בקשר עם בקשת ההסתלקות?
לא	האם תוצאת ההסתלקות מהווה "מעשה בית דין" כלפי הקבוצה?
כן המבקש מנוע מלהגיש תובענה (מכל סוג שהוא) כנגד המשיבה באותו עניין בשנית.	האם הבקשה לאישור התובענה הייצוגית כנגד המשיבה נמחקת?
לא	האם יש צורך בביצוע פעולות לאיתור מבקש או ב"כ חלופי?
לא	האם ניתן הוראות על פי הוראת סעיף 16(ד)(1) לחוק והוראת תקנה 11(ב) לתקנות (פרסום הודעה)?
לא	האם ניתן צו להוצאות?

16. המזכירות תסגור את התיק ותעביר העתק מפקס הדין לגורם הרלוונטי לשם עדכון פנקס
התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, כ"ג טבת תשפ"ו, 12 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.

איריס אילוטוביץ' סגל, שופטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 6562-03-25 שוורץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

